



Raziskovalno delo na II. gimnaziji Maribor in vloga šolske knjižnice

Research work at II. gimnazija Maribor and the role of school library

> Katja Holnthaner Zorec

>> Romana Fekonja

Izvleček

Na II. gimnazijo Maribor se vpiše veliko dijakov, ki so bili že v osnovni šoli evidentirani kot nadarjeni. Za razvijanje njihovih potencialov šola ponuja veliko zunajšolskih dejavnosti. Ena od teh je tudi raziskovalno delo, ki ima na šoli že več kot 30-letno tradicijo. Dijakom nudi priložnost za spoznavanje znanstvenih metod dela, razvijanje raziskovalnega pristopa, razvoj kritičnega mišljenja in akademske poštenosti. Dijake, ki se odločijo za raziskovalno delo, sistematično spremljamo in jih učimo, kako se ga lotiti in kako ga izvesti. Veliko vlogo ima tudi knjižnica, ki najprej s svojim gradivom omogoči pridobivanje informacij, potem pa dijakom raziskovalcem tudi organizirano predstavi iskanje informacij, izbor, analizo in uporabo informacij.

Ključne besede

raziskovalno delo, nadarjeni, dijaki, gimnazija, KIZ, šolske knjižnice, bibliopedagoško delo

UDK 159.922.76-056.45:001.891
159.922.76-056.45:027.8:373.5(497.4Maribor)

Abstract

II. gimnazija Maribor accepts many students who have already in primary school been identified as talented. To develop their potential the school offers many extracurricular activities, one of which is also research work. It has a tradition of over 30 years. The students are offered opportunities to experience scientific methods, develop research approaches, critical thinking and academic integrity. The students who choose this activity are systematically monitored and taught how to approach and execute research work. The library has an important role by first providing the information acquisition through its materials and afterwards by organizing the presentation of information search, choice, analysis and use.

Keywords

research work, talented students, students, secondary school, Library and information knowledge, KIZ, school libraries, bibliopedagogy

1 Uvod

Na II. gimnaziji Maribor se zavedamo, da se na našo šolo vpiše veliko število dijakov, ki so bili v osnovni šoli evidentirani kot nadarjeni. Zato za razvijanje njihovih potencialov ob rednem gimnazijskem programu pod imenom Druga Druga nudimo več kot 60 različnih zunajšolskih dejavnosti, ki so postale razpoznavni znak naše šole. Mednje spada tudi raziskovalno delo dijakov, ena izmed dejavnosti z najdaljšo tradicijo, saj na šoli poteka že več kot 30 let. Bili smo med začetniki regijskega srečanja Mladi za napredek Maribora, katerega začetki segajo v leto 1983. Razvijanje raziskovalne dejavnosti dijakov je tudi ena razvojnih prioritet šole, zapisana v Viziji in strategiji razvoja II. gimnazije Maribor 2010–2015 in spremljana z ustreznimi kazalniki. Področje vpeljevanja mladih v raziskovalno delo smo postavili v ospredje, saj verjamemo, da so znanja in spretnosti, ki jih mladi ob tem usvojijo, temeljna za njihov nadaljnji razvoj in vstop v terciarno izobraževanje (Keuc, 2014).

Srednješolsko raziskovalno delo nudi dijakom priložnost za spoznavanje znanstvene metode dela, razvijanje raziskovalnega pristopa, razvoj kritičnega mišljenja, akademske poštenosti. Pri dijakih vzpodbuja razvoj lastnosti, kot so samostojnost, odgovornost, samoiniciativnost, vedoželjnost, kritičnost, radovednost, odprtost, natančnost in sposobnost samorefleksije. Nudi možnost za samostojno delo in širjenje znanja področja, ki posameznika zanima. Predstavlja dodatno vzpodbudo za delo nadarjenih dijakov in pripomore k razvijanju njihovih potencialov.

V šolskem letu 2004/2005 so raziskovalne naloge s projektom Evropskih oddelkov dobile tudi svoje mesto v okviru rednega pouka znotraj posameznih predmetov, saj je bila izdelava raziskovalne naloge eden izmed ciljev predmeta KIC (kultura in civilizacija). Izkušnje so bile dobre, zato je bil v okviru Poskusa v gimnazijah napisan prvi učni načrt za predmet projektno delo z osnovami raziskovalnega dela (PUD, 140 ur), namenjen dijakom PRO-oddelka (projektne raziskovalni oddelek), ki sta ga obiskovali dve generaciji dijakov z začetkom šolanja v šolskem letu 2010/2011. Učni načrt predmeta PUD ni bil opredeljen z vsebinami, ampak s procesi in z veščinami, ki smo jih prepoznali kot ključne v izobraževanju za družbo znanja v 21. stoletju. Z izvajanjem tega izbirnega predmeta smo učitelji prvič dobili priložnost ciljnega vpeljevanja mladih v osnove raziskovalnega dela ter v gimnazijski kurikulum pripeljali tudi projektno delo, ki presega predmetne in šolske okvirje (Keuc, 2014). Ob tem je v okviru projekta ESS »Posodobitev gimnazijskih programov« nastal tudi priročnik za izdelavo raziskovalne naloge (Raziskovalno delo dijakov 2011), ki je brezplačno dostopen vsem dijakom, ki se odločijo za pripravo raziskovalne naloge.

Raziskovalno delo je tudi obvezni del programa mednarodne mature (IB), ki se izvaja na naši šoli. Dijaki morajo kot obvezen element programa pripraviti tako imenovani razširjeni esej (Extended essay), ki je pravzaprav raziskovalna naloga z izbranega področja.

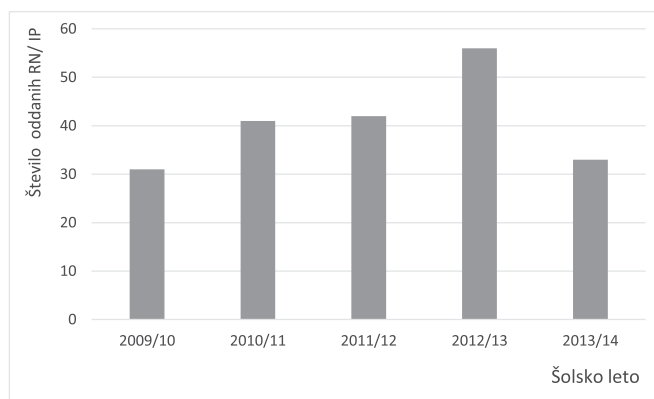
2 Potek raziskovalnega dela na šoli

Raziskovalno dejavnost na šoli vodi koordinator raziskovalne dejavnosti in je zasnovana tako, da vsem zainteresiranim dijakom septembra posredujemo informacijo o razpisu za regijsko srečanje mladih raziskovalcev Mladi za napredek Maribora. Tega objavi Zveza prijateljev mladine Maribor (<http://www.zpm-mb.si/?id=315>), ki vodi celoten projekt. Sledi prvo informativno srečanje, kjer dijakom predstavimo razpis, potek dela, nabor raziskovalnih področij, roke za prijavo in oddajo nalog ... Koordinator raziskovalne dejavnosti po potrebi svetuje dijakom pri izbiri teme in jim pomaga pri navezovanju stika z mentorji, še posebej če so ti zunanji. Sledi dogovor dijakov z mentorjem, izbor teme in v začetku novembra prijava na regijsko srečanje. Predvsem pri naravoslovnih področjih je praktični del naloge obsežen, saj po navadi temelji na eksperimentalnem delu, kar lahko dijaki izvajajo v (za srednješolske razmere) dobro opremljenih šolskih laboratorijih, šola pa z dodatnimi sredstvi omogoča nakup potrebnega materiala in dodatne opreme. Od oktobra dalje dijaki s pomočjo mentorjev nadaljujejo z raziskovalnim delom, kar traja do začetka februarja, ko je rok za oddajo raziskovalne naloge v pisni obliki (tiskana in elektronska različica). V začetku marca sledi interna, šolska predstavitev raziskovalnih nalog, ki poteka v okviru dneva mladih raziskovalcev in predstavlja neke vrste »generalko«, predpripravo na zagovor raziskovalne naloge pred strokovno komisijo v sredini marca. V začetku aprila poteka slavnostna podelitev priznanj najboljšim raziskovalnim nalogam srečanja in opravi se izbor raziskovanih nalog za državno srečanje mladih raziskovalcev Slovenije Gibanje znanost mladini, ki poteka v dveh krogih. V drugi krog, ki poteka konec maja v Murski Soboti, se uvrsti po šest najboljših nalog s posameznega področja, ki se potegujejo za zlato priznanje.

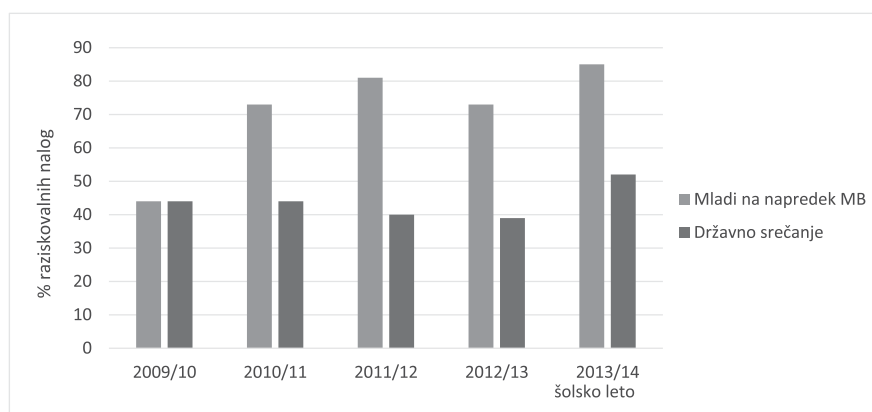
Dijake vzpodbujamo tudi k sodelovanju na preostalih domačih in mednarodnih razpisih. Že več let uspešno sodelujemo na srečanju za Krkine nagrade, nekajkrat so naši dijaki sodelovali na EUCYS (EU-tekmovanju mladih znanstvenikov), v zadnjih dveh letih tudi na mednarodnem tekmovanju mladih raziskovalcev v organizaciji MEF School v Istanbulu, letos pa še na mednarodni olimpijadi trajnostno naravnanih razvojnih projektov s področja energije, varovanja okolja in inženirstva – I-SWEEP v Hustonu (ZDA).

3 Pregled dosežkov naših dijakov v preteklih letih

Na dosežke naših dijakov smo izjemno ponosni, saj rezultati srečanja Mladi za napredek Maribora kažejo, da smo v preteklih letih med mariborskimi šolami najuspešnejši tako po številu kot po kakovosti raziskovalnih nalog. Število raziskovalnih nalog in inovacijskih predlogov, ki jih dijaki izdelajo in javno zagovarjajo, se v zadnjih 5 letih giblje med 31 in 56. To predstavlja med 40 in 55 % vseh izdelanih in zagovarjanih srednješolskih nalog na ravni Mestne občine Maribor. V skupnem seštevku doseženih točk so dijaki za nekajkrat presegli število točk drugouvrščene šole. Med 57 in 87 % raziskovalnih nalog se je uvrstilo dalje na državno srečanje mladih raziskovalcev, kjer je od 52 % (leto 2009) do 69 % (leto 2013) vseh nalog, ki se jih je uvrstilo na državno tekmovanje, prejelo srebrno ali zlato priznanje.



Graf 1: Število oddanih raziskovalnih nalog (RN) / inovacijskih predlogov (IP), ki so jih v zadnjih petih letih pripravili dijaki II. gimnazije Maribor.



Graf 2: Odstotek oddanih raziskovalnih nalog dijakov II. gimnazije Maribor, ki so dosegle zlato ali srebrno priznanje na regijskem srečanju Mladi za napredek Maribora in državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije

4 Vzpodbujanje raziskovalnega dela na šoli

Z željo, da bi čim več dijakov spodbudili k raziskovalnemu delu, smo na šoli pripravili vrsto aktivnosti in različnih vzpodbud:

- razredniki na razrednih urah vzpodbujajo dijake k raziskovalni dejavnosti in jim predstavijo vse prednosti tovrstnega udejstvovanja; k raziskovalni dejavnosti na izbranem področju vzpodbujajo tudi učitelji posameznih predmetov,
- predmetni aktivni in učitelji mentorji že vnaprej pripravijo nekaj predlogov okvirnih tem za raziskovanje,
- na šoli izvajamo delavnice, kjer dijaki spoznavajo osnove raziskovalnega dela, iskanja virov informacij, predstavljanja svojega dela (pisanje naloge, javna predstavitev, izdelava znanstvenega plakata itd.),
- dijaki imajo možnost delati v (za srednješolske razmere) dobro opremljenih šolskih laboratorijih, šola omogoči tudi nabavo dodatne raziskovalne opreme in materiala (v predvidenem finančnem okvirju),
- organiziramo strokovna predavanja in delavnice za posamezna raziskovalna področja,
- dijakom, ki pripravljajo raziskovalno nalogo, podelimo status raziskovalca, ki jim prinaša nekatere ugodnosti: možnost brezplačnega fotokopiranja potrebnega gradiva, možnost brezplačne medknjižnične izposoje, koriščenje treh prostih dni za potrebe raziskovalnega dela, pridobitev ocene pri predmetu, ki je najbližji njihovem raziskovalnemu področju,
- uspešna raziskovalna naloga prinaša dodatne točke pri vpisu v program mednarodne mature (IB) na naši šoli, uveljavi se lahko tudi za pridobitev interne ocene pri nekaterih maturitetnih predmetih (biologija, kemija, fizika, sociologija, psihologija idr.),
- vsako leto izvedemo dan mladih raziskovalcev, kjer dijaki raziskovalci predstavijo raziskovalne naloge, oddane na srečanje Mladi za napredek Maribora, dijakom prvega, drugega in tretjega letnika,
- povezujemo se z univerzami, raziskovalnimi institucijami in podjetji. Koordinator raziskovalne dejavnosti in posamezni učitelji mentorji se povežejo s strokovnjaki z različnih področij, ki delujejo kot zunanji mentorji in dijakom poleg strokovnega znanja nudijo tudi možnost praktičnega dela zunaj šole. Lep primer uspešnega sodelovanja je projekt NGRVŽ (Nova generacija raziskovalcev ved o življenju), nosilci katerega so Kemijski inštitut Ljubljana, Fakulteta za farmacijo UL in Filozofska fakulteta UL. Projekt je še v teku in predstavlja neposredno interakcijo vrhunskih znanstvenikov raziskovalcev z dijaki. Pristopi v projektu so zelo raznoliki (predavanja, okrogle mize, delavnice, obiski raziskovalnih laboratorijev, raziskovalni poletni tabori in mentorstvo pri pripravi raziskovalne naloge ...), kar je omogočilo vključitev večjega števila dijakov različnih slovenskih srednjih šol, med katerimi je tudi II. gimnazija Maribor.

5 Vloga knjižnice pri raziskovalnem delu

Temelj raziskovanja je radovednost in že po naravi so vsi otroci radovedni. Prav je, da to njihovo radovednost 'izkoristimo' in jo še spodbujamo. Za raziskovalno delo pa je potrebno tudi osnovno znanje s področja, s katerega učenci raziskujejo. Čisto na samem začetku je dovolj znanje, ki ga ima vsak učenec, vendar kaj hitro ugotovijo, da je treba to znanje nadgraditi, ga dopolniti. Zato je treba poiskati ustrezne informacije. Vendar tudi to ni preprosto – tukaj se kot podpora vzgojno-izobraževalnemu delu na šoli vključuje šolski knjižničar. Na II. gimnaziji Maribor so ure knjižničnega informacijskega znanja (dalje KIZ) v večini primerov izvedene že v prvem letniku in tudi v prvi polovici šolskega leta. Vse je seveda odvisno od urnikov in od dogovorov z učitelji. Le tako lahko omogočimo dijakom samostojno pridobivanje informacij in jih naučimo, kako samostojno uporabljati najprej šolsko knjižnico in pozneje še druge informacijske vire.

V prvem letniku je po programu izvedenih najmanj 10 ur KIZ-a kot samostojnih ur. V teh urah seznanimo dijake z viri informacij, naučimo jih uporabljati šolsko knjižnico,

da se sami znajdejo v njej in spoznajo informacijski proces. Skušamo uresničiti in doseči kar največ ciljev, ki so zapisani v Kurikulu KIZ (2008, str. 5–6):

»Dijaki razvijajo sposobnosti in veščine za samostojno uporabo knjižnice in informacijskih virov. Spoznavajo in uporabljajo:

- strategije pridobivanja informacij in razreševanja problema;
- tiskane in netiskane publikacije, njihove značilnosti in namen;
- lokacije informacij;
- organizacijo informacij, vire za splošno, specialno in tekoče informiranje;
- informacijsko tehnologijo kot pomembno orodje.«

Z dijaki, ki se odločijo in se vključijo v raziskovalno delo, vsa ta pridobljena znanja iz prvega letnika nadgradimo, poglobimo in razširimo. Ves čas raziskovalnega dela dijakov smo v šolski knjižnici na voljo za individualne konzultacije. Po potrebi se tudi dogovorimo za določen termin in skupaj poiščemo informacije, podatke, ki jih dijaki raziskovalci potrebujejo pri svojem delu.

Po Kurikulu KIZ-a je naloga šolske knjižnice in šolskega knjižničarja v gimnaziji, da dijake informacijsko opismenimo, to pomeni, da jih najprej spoznamo z elementi informacijske pismenosti, nato pa te elemente skozi šolanje utrjujemo in poglobljamo, bodisi pri urah KIZ-a, medpredmetnih urah ali individualnem delu ob obiskih knjižnice. Po končani srednji šoli je naš cilj, da je dijak opremljen z veščinami in spretnostmi, ki mu omogočajo iskanje in uporabo informacij in možnosti za nadaljnje raziskovanje. To je vsekakor nujna popotnica za vse dijake in za bodoče študente.

Predlagane vsebine v kurikulu KIZ opredeljujejo raven informacijske pismenosti, ki naj bi jo obvladal vsak prebivalec za vstop v svet informacij. Pomemben je tudi knjižnični sistem z vrstami knjižnic, ki omogočajo vsem uporabnikom dostop do informacijskih virov in jim tudi predstavijo oz. jih naučijo iskanja informacij.

Informacijsko pismen dijak (povzeto po Novljan 2002, str. 15–16):

1. Prepozna informacijsko potrebo in jo opredeli.
2. Zna učinkovito in uspešno uporabljati različne vire in strategije informacijskega poizvedovanja.
3. Kritično ovrednoti informacije.
4. Zna učinkovito in ustvarjalno uporabiti informacije.
5. Uporablja ustrezne elemente za ocenjevanje dela.
6. Razume gospodarski, kulturni, zakonski in družbeni pomen informacij in jih uporablja etično in zakonito.

Dijakom na naših srečanjih, ki so posebej organizirana za tiste, ki so vključeni v raziskovalno delo, predstavimo informacijski proces in jih opozorimo na posamezne faze raziskovalnega dela. Informacijski proces je pravzaprav praktična uporaba znanja KIZ.

Ob dolgoletni tradiciji raziskovalnega dela na šoli se je že izgradila in izpopolnila bogata knjižnična zbirka, ki zadosti osnovnim povpraševanjem po informacijah dijakov, vsaj v začetni fazi raziskovanja in razjasnitve pojmov, ki se pojavijo na začetku raziskovalnega dela. Mentorji raziskovalnih nalog, profesorji na šoli redno spremljajo novosti na svojem predmetnem področju in ves čas sodelujejo s knjižnico. Ko presodijo, da bi bilo določeno gradivo koristno za vzgojno-izobraževalno delo na šoli, podajo predlog za nabavo gradiva in potem je to gradivo na voljo v šolski knjižnici. Skozi čas se tako ustvarja aktualna in uporabna ter uporabljana organizirana zbirka knjižničnega gradiva, ki je poleg usposobljenega knjižničarja temelj dobre šolske knjižnice.

Gradivo, po katerem mladi raziskovalci zelo pogosto posegajo, so tudi raziskovalne naloge, ki so jih dijaki izdelali (in zagovarjali na natečajih) v preteklih letih. Sistema-

tičnost in tradicija raziskovalnega dela na šoli je vidna tudi v bogati zbirki teh raziskovalnih nalog. Eden od pogojev pri oddaji raziskovalne naloge je tudi, da raziskovalec odda izvod svoje naloge, ki je namenjen za knjižnico. V dobi sodobnih medijev se ta zbirka v zadnjih nekaj letih izpopolnjuje v elektronski obliki. Dijaki oddajajo svoje naloge v elektronski obliki.

Po opravljenih zagovorih in razglasitvi rezultatov koordinator raziskovalnega dela poskrbi, da so izvodi ‚za knjižnico‘ dostavljeni v šolsko knjižnico oz. izvodi v elektronski obliki dostopni uporabnikom. Knjižničar pa jih potem vnese v vzajemni katalog ter obdela kot knjižnično gradivo. To gradivo ima status ‚za čitalnico‘ in to pomeni, da so te naloge uporabnikom na vpogled v prostorih šolske knjižnice. Naloge v elektronski obliki so prav tako dostopne pri koordinatorju raziskovalnega dela na šoli. V prihodnosti je načrtovana posebna zbirka teh nalog, ki bodo dostopne podobno kot baze podatkov s polnimi besedili.

Ob objavi razpisa na začetku šolskega leta marsikateri dijak pregleda raziskovalne naloge preteklih let in išče ideje za svoje raziskovalno delo, temo za svojo raziskovalno nalogo. Pomagajo si tudi s sezname virov, opisi metodologije in pri samem oblikovanju naloge.

V literaturi s pedagoškega področja je Marentič - Požarnikova (2012, 166) opozorila:

»Vse pomembnejša ‚popotnica‘ oz. naloga današnje šole je, da poleg tega, da posreduje bistvene podatke, pojme, zakonitosti in metode na nekem področju, učence pouči o uspešnih, racionalnih načinih pridobivanja znanja, ob tem pa o strategijah iskanja, izbiranja, organiziranja in ovrednotenja informacij, pomembnih za razumevanje in reševanje problemov.« In kaj je opisano drugega kot iskanje informacij oz. informacijsko opismenjevanje, ki je ena od nalog šolskega knjižničarja v sodelovanju z učitelji predmetov. Zato je tudi pri našem delu z dijaki raziskovalci nujno sodelovanje. Nujno je načrtovanje, sodelovanje in sprotna komunikacija knjižničarja, mentorja raziskovalne naloge in koordinatorja raziskovalnega dela na šoli.

Zelo pomembno je tudi upoštevati delo z dijaki raziskovalci oz. vključenost knjižnice v raziskovalno delo pri načrtovanju dela knjižnice in prav je, da se to zapiše tudi v letni delovni načrt šolske knjižnice in ob koncu šolskega leta tudi v letno poročilo o delu šolske knjižnice.

Ko so dijaki raziskovalci že izbrali temo in se že dogovarjali z mentorjem ter že začeli s prvim iskanjem virov in strokovne literature, smo organizirali srečanje, na katerem smo predstavili oz. za nekatere obnovili znanje o samem oblikovanju naloge. Pripravljeni so bili tudi izročki, s katerimi so si dijaki pomagali pozneje pri samem pisanju naloge.

Na organiziranem srečanju za dijake raziskovalce predstavimo baze podatkov, ki so dostopne brezplačno, in tudi tiste, ki so dostopne prek Univerzitetne knjižnice Maribor in Mariborske knjižnice. Nekaj časa smo na šoli imeli brezplačen dostop do baze podatkov EBSCO Host in dijaki so jo s pridom uporabljali. Zdaj žal dostop ni več brezplačen in cene za dostop do tovrstnih baz so za šole preprosto previsoke. Pomagamo si tako, da organiziramo obisk knjižnic, ki imajo urejen dostop do baz podatkov s polnimi besedili (Univerzitetna knjižnica Maribor in Mariborska knjižnica). Dijakom predstavimo načine iskanja po katalogih, pravila za oblikovanje ključnih besed in kriterije za vrednotenje dobljenih informacij. Po potrebi dijaki pridejo še na individualne konzultacije.

Dijaki raziskovalci po navadi že dokaj dobro poznajo strokovno področje, na katerem raziskujejo, vendar je potrebna manjša pomoč pri oblikovanju ključnih besed, pri določanju lokacije informacij in predvsem pri samem vrednotenju dobljenih informacij in izbiri tistih, ki jih dijaki potem potrebujejo pri svojem raziskovalnem delu.

V času, ko so se dijaki pripravljali na zagovor in predstavitev svoje naloge, smo organizirali še eno srečanje na temo predstavitev, saj je eden od korakov pri raziskovanju oz. v informacijskem procesu tudi predstavitev in uporaba informacij. Po kriterijih za ocenjevanje (iz samega razpisa) smo izpostavili in predstavili, kako naj dijaki pripravijo sam zagovor naloge, kakšna naj bo predstavitev oz. računalniška projekcija (PPT), kako naj oblikujejo plakat in na kaj naj bodo pozorni pri samem nastopu pred komisijo.

Leta 2011 smo na šoli zbrali gradiva, ki smo jih v preteklih letih že pripravljali za dijake raziskovalce. Tako je nastal priročnik z naslovom Raziskovalno delo dijakov: priročnik za pripravo raziskovalne naloge. Namenjen je vsem dijakom raziskovalcem in jim je v pomoč pri njihovem načrtovanju samega dela in tudi pozneje pri samem pisanju raziskovalne naloge. Predstavljeni so osnovni koraki raziskovalnega dela, izbira raziskovalnega področja, oblikovanje raziskovalnega vprašanja, katere so metode znanstvenega raziskovanja, kako je treba obdelati, prikazati in interpretirati podatke. Predstavljeni so tudi kriteriji ocenjevanja raziskovalne naloge (iz samega razpisa), ki so v veliko pomoč tudi pri samem pisanju naloge in oblikovanju predstavitve.

Sklep

Način dela z mladimi raziskovalci, kot ga izvajamo na II. gimnaziji Maribor, se je izkazal kot uspešen in s takim načinom tudi želimo nadaljevati. Ne nazadnje o uspešnosti dela pričajo tudi dobri rezultati oz. dobre uvrstitve raziskovalnih nalog na tekmovanjih tako na regijskem kot tudi na državnem nivoju. Želimo pa si več sistemskih rešitev v smeri trajnega sodelovanja z univerzo, raziskovalnimi institucijami in gospodarstvom, ki bi nam pomagali s strokovno usposobljenimi mentorji, prostori in ustrezno opremo za raziskovanje.

Dijaki raziskovalci se v času obiskovanja gimnazije najbrž v celoti še ne zavedajo pomena pridobljenih spretnosti in veščin. Dejansko pa se skozi izdelavo raziskovalne naloge naučijo samega raziskovalnega procesa in to znanje jim pozneje olajša delo na fakultetah oz. sam študij na fakultetah.

Viri

- Keuc, Z. (2014). Primer strategije prenosa novih znanj v gimnazijski kurikulum – II. gimnazija Maribor. Zaključna konferenca projekta NGRVŽ, Ljubljana, 2014.
- Kurikul (2008). Knjižnično informacijsko znanje: gimnazija. Pridobljeno 13. 8. 2014 s spletne strani: http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2008/programi/media/pdf/un_gimnazija/k_knjizn_inf_znanje_gimn.pdf.
- Marentič - Požarnik, B. (2012). *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.
- Novljan, S. (2002). Informacijska pismenost. *Knjižnica* 46(4), 7–24.
- Novljan, S. (2010). Knjižnica za ustvarjalno učenje. V: M. Steinbuch (ur.). *Posodobitve pouka v gimnazijski praksi* Knjižnično informacijsko znanje (Str. 89). Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Projektno delo z osnovami raziskovalnega dela: učni načrt (2010). Interno gradivo. Maribor: II. gimnazija Maribor.
- Raziskovalno delo dijakov (2011)*. Maribor: II. gimnazija Maribor.

-
- > **Katja Holnthaner Zorec**, profesorica biologije in koordinatorica raziskovalnega dela na II. gimnaziji Maribor.
Naslov: II. gimnazija Maribor, Trg Miloša Zidanška 1, 2000 Maribor
E-naslov: katja.zorec@druga.si
 - >> **Romana Fekonja**, svetovalka za knjižnično dejavnost na Zavodu RS za šolstvo.
Naslov: Zavod RS za šolstvo, OE Maribor, Trg revolucije 7, 2000 Maribor
E-naslov: romana.fekonja@zrss.si